

Výroční zpráva o činnosti Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i. v roce 2013 a hlavní dosažené výsledky

Etnologický ústav AV ČR, v.v.i.
IČ: 68378076
Sídlo: Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha 1
Internetové stránky: <http://eu.avcr.cz/>

Detašovaná pracoviště:
Pracoviště Brno EÚ AV ČR, v.v.i.,
Veveří 97, 602 00 Brno,
vedoucí pracoviště PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D.

Kabinet hudební historie EÚ AV ČR, v.v.i.,
Puškinovo náměstí 9, 160 00 Praha 6,
vedoucí pracoviště prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

Zřizovatel: Akademie věd ČR
Datum zřízení 1. 1. 2007
Právní forma: veřejná výzkumná instituce
Ředitel instituce: doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Výroční zpráva o činnosti Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i. v roce 2013 a hlavní dosažené výsledky

Radou pracoviště schválena dne: 16. ledna 2014

OBSAH

Z historie Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i.	04
1. Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků	05
1.1. Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště	05
1.2. Nejdůležitější výsledky vědecké činnosti	09
1.3. Domácí ocenění zaměstnanců pracoviště	12
1.4. Další specifické informace o pracovišti	12
1.5. Seznam titulů vydaných na pracovišti	13
1.6. Vydané tituly – periodika	15
1.7. Odborné expertizy	17
2. Vzdělávací činnost	18
2.1. Účast pracoviště na terciárním vzdělávání	18
Bakalářský studijní program	18
Magisterský studijní program	19
Doktorský studijní program	21
2.2. Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání (středoškolská výuka)	21
2.3. Vzdělávání veřejnosti	22
3. Vědečtí pracovníci, DSP, spolupráce s VŠ, vzdělávání	22
Forma vědeckého vzdělávání	22
Forma výchovy studentů pregraduálního studia	22
Vědecké a vědecko-pedagogické hodnosti pracovníků ústavu	22
Pedagogická činnost pracovníků ústavu	23
Vzdělávání středoškolské mládeže	23
Spolupráce ústavu s VŠ ve výzkumu	23
4. Mezinárodní spolupráce pracoviště	24
4.1. Projekty komunitárních programů EU	24
4.2. Mezinárodní projekty	25
4.3. Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spoluorganizátor	26
4.4. Návštěvy zahraničních vědců	27
4.5. Aktuální meziústavní dvoustranné dohody	29
5. Popularizační činnost	30
6. Odborné aktivity a popularizační činnost projektu ETNOFOLK	36

Z historie Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i.

Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., je vědeckým pracovištěm zaměřeným na základní i aplikovaný výzkum v oboru etnologie a ve vědeckých disciplínách s etnologií obvykle spojovaných (zejm. s etnografií, folkloristikou, sociální a kulturní antropologií).

Etnologický ústav plní funkci oborového centra s rozsáhlou knihovnou, sbírkou fotografií, unikátních zvukových a filmových dokumentů, plánové dokumentace a kreseb a dokumentace z terénních výzkumů českého etnika, menšin a migračních skupin, zejména na území ČR a Evropy. Pracovníci ústavu se účastní vysokoškolské výchovy oborových specialistů a ve spolupráci s Karlovou Univerzitou v Praze, Západočeskou univerzitou v Plzni, s Ústavem humanitních studií Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzitou Pardubice a Masarykovou univerzitou v Brně se podílejí na výchově doktorandů v oboru etnologie. Vědeckou činností se ústav zaměřuje na prostor Evropy, který v některých výzkumech překračuje. Řeší řadu grantových projektů, mezinárodních programů, poskytuje informační služby, odborné expertizy, zpracovává a zveřejňuje sbírkové fondy. Svou činností přispívá k poznání způsobu života a kultury různých sociálních a etnických skupin obyvatelstva na venkově i ve městě v minulosti a v současnosti. Přípravuje rozsáhlé ediční projekty, pravidelně organizuje vědecké konference a podílí se na výměně vědeckých zkušeností na konferencích v zahraničí.

Otakar Hostinský

Historie Etnologického ústavu sahá do roku 1905, kdy byl dán pokyn k založení pracovních výborů pro sběr a vydávání lidových písní v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v rámci internacionálního podniku Lidová píseň v Rakousku. Zakladateli těchto výborů se staly významné osobnosti vědy a kultury Otakar Hostinský, Leoš Janáček a Adolf Hauffen. Roku 1919 se z této instituce zrodil Státní ústav pro lidovou píseň v čele s Jiřím Polívkou. Významnou osobností českého výboru se stal Zdeněk Nejedlý, na Moravě po Janáčkově smrti Vladimír Helfert, německý výbor vedl Gustav Jungbauer, slovenský Karol Medvecký. Po založení Československé akademie věd (1952) se tato instituce v roce 1953 stala základem Kabinetu pro lidovou píseň a Kabinetu pro národopis. Jejich sloučením v roce 1954 vznikl novodobý Ústav pro etnografii a folkloristiku Československé akademie věd, v roce 1999 přejmenovaný na Etnologický ústav Akademie věd České republiky. Od roku 2003 tvoří jeho sou-

Leoš Janáček

část Kabinet hudební historie. V čele ústavu postupně stáli Josef Stanislav, Jiří Horák, Jaromír Jech, Antonín Robek, Stanislav Brouček a Lubomír Tyllner.

V současnosti je ústav tvořen třemi vědeckými a badatelskými pracovišti v Praze a Brně. Od konce devadesátých let 20. století tvoří osu badatelské činnosti ústavu výzkumný záměr, umožňující řešení dlouhodobých badatelských úkolů stejně tak jako nejnovějších aktuálních témat.

1. Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

1.1. Stručná charakteristika vědecké činnosti pracoviště

Předmětem činnosti EÚ AV ČR, v.v.i., je výzkum v oblasti etnologie, folkloristiky, hudební historie a v oborech bezprostředně souvisejících. EÚ provádí základní i aplikovaný výzkum, poskytuje informační služby, metodologickou pomoc při výzkumech, připravuje expertní analýzy, uskutečňuje výuku oborových specialistů. Svou činností přispívá k poznání způsobu života a kultury různých sociálních a etnických skupin obyvatelstva v českých zemích i v zahraničí. Součástí této činnosti je i vytváření, zpracovávání a klasifikování sbírkových a dokumentačních fondů a jejich prezentace veřejnosti. V roce 2013 ústav rozvíjel vědeckou činnost v souladu s Koncepčním záměrem pracoviště na období 2012 - 2016 akceptovaným AV ČR a RVVI a v souladu s upřesněním výstupů na období 2012 – 2013. Činnost EÚ AV ČR, v.v.i., se dále rozvíjela v souladu s podněty vzešlými z hodnocení výsledků ukončeného výzkumného záměru AVOZ 90580513 Kulturní identita a kulturní regionalismus v procesu formování etnického obrazu Evropy, jehož splnění bylo v roce 2012 hodnoceno hodnotící komisí AV ČR jako vynikající a v souladu s výsledky a doporučeními vzešlými z hodnocení ústavu v rámci hodnocení pracovišť AV ČR v roce 2011, při němž ústav získal hodnocení 1A. V roce 2013 jsme, tak jako v předchozích letech, zachovali členění ústavu na oddělení historické etnologie, oddělení etnických studií, oddělení etnomuzikologie, pracoviště Brno a kabinet hudební historie a v rámci těchto oddělení vykazovali výsledky publikační i další činnosti do ASEP a dalších databází.

Oddělení historické etnologie se v roce 2013 systematicky věnovalo studiu vývojových a strukturálních aspektů tradiční hmotné, duchovní a sociální kultury a slovesného folkloru zejména českých zemí v pozdním středověku, raném novověku a to za aplikace nejmodernějších teoreticko-metodologických přístupů evropské etnologie a historické etnologie a antropologie. V roce 2013 pokračovaly v oddělení práce na poli etnokartografického studia tradiční lidové architektury (projekt GA ČR Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezka: Lidová architektura, sídla a bydlení), rezultující v publikování vědeckých studií (M. Dohnal) a účastí na domácích konferencích a prezentace posteru na The Seventh Biennial Conference of the European Society for Environmental History v Mnichově (J. Woitsch). Při výzkumu tradičního zvykosloví (L. Petráňová), poutnictví, lidového umění, lidové zbožnosti a kramářské tvorby bylo dosaženo pokroků zejména na poli ikonografického výzkumu kramářských tisků ze 17. – 19. století (M. Holubová) a při studiu lidových podmaleb na skle (zahraniční konference a publikace L. Kafky). Úspěšně se rozvíjelo i bádání folkloristické a to zejména při studiu tradičních pohádek a pověstí a ve srovnávacím folkloristickém výzkumu Čech a Balkánu, zejm. Bulharska (J. Otčenášek). Všichni pracovníci oddělení se podíleli na přípravě syntetické práce Lidová kultura v rámci edice Velké dějiny zemí Koruny české (nakl. Paseka, odevzdáno k tisku). Oddělení je koordinátorem a hlavním řešitelem (J. Otčenášek) mezinárodního projektu Etnofolk, financovaného z evropských strukturálních fondů (<http://www.projectetnofolk.eu/>), který je zaměřen na dokumentaci a popularizaci tradiční kultury střední Evropy. V roce 2013 došlo ke zprovoznění pracovní verze internetového portálu, který je hlavním výstupem z projektu a obsahuje vědecké a popularizační texty a několik desítek tisíc položek foto, video a audiodokumentů. Z hlediska mezinárodní spolupráce a výzkumu v zahraničí je třeba vyzdvihnout intenzivní kooperaci s Ruskou akademií věd při studiu nativních sibiřských etnik se zaměřením na jejich poznávání v minulosti, zejm. 17. – 19. století (F. Bahenský) a opakované studijní pobyty pracovníků oddělení (M. Holubová) v Českém historickém ústavu v Římě.

Oddělení etnických studií pokračovalo ve výzkumech menšin, migračních studií a mobility, Čechů v zahraničí a etnologie města, resp. života v urbanizovaném prostředí. V roce 2013 uskutečnilo dva rozsáhlé kolektivní výzkumy, jeden k problematice integrace rodin migrantů v rámci společného projektu s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí financovaného Technologickou agenturou České republiky (Z. Uherek, S. Brouček, V. Beranská, A. Jiráková, B. Kissová), jehož výsledky využije Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo vnitra ČR (výsledkem jsou vedle datových souborů dvě certifikované metodiky a články a studie k tématu) a jeden kolektivní výzkum zaměřený na chování obyvatel Prahy ve veřejných prostorech financovaný Otevřenou společností o.p.s. (Z. Uherek, V. Beranská, A. Jiráková, B. Kissová, M. Hlavičková Jr.), který přináší poznatky a náměty zejména pro místní samosprávu a nevládní a neziskové organizace pečující o pražské prostředí (výsledky byly publikovány formou výzkumné studie a připravuje se knižní publikace). V oblasti menšinové problematiky byla uspořádána konference ve spolupráci s Domem národnostních menšin v Praze a Magistrátem hl.m. Prahy a ke krajanské problematice (Z. Uherek, A. Sulitka, S. Brouček, V. Beranská) a konference ve spolupráci se Senátem parlamentu České republiky a Mezinárodní organizací pro migraci (S. Brouček, Z. Uherek, H. Červinková, N. Valášková). Vedle toho se v rámci oddělení uskutečnil dlouhodobý výzkum v severských oblastech Ruské federace (L. Brož), výzkum k problematice hranic Evropské unie (J. Grygar) a uskutečnil se dlouhodobý aplikovaný výzkum v oblasti antropologie ve vzdělávání, jehož výsledky byly též prezentovány na společné konferenci Etnologického ústavu a University of Lower Silesia ve Wroclavi (H. Červinková). K uvedeným tématům byly publikovány odpovídající texty v monografiích, impaktových a recenzovaných časopisech, včetně vytvoření monotematického čísla Národopisné revue. K dalším publikačním aktivitám byl získán grant z Viszegradske nadace (řešitel H. Červinková).

Oddělení etnomuzikologie se soustředilo na dokončení a přípravu k tisku syntetické publikace *Lidová kultura*, pro kterou pracovníci oddělení vytvořili rozměrné profilové stati na téma *Lidová píseň a hudba* a *Lidový tanec*. Dále byly k tisku připraveny kritické pramenné edice *Lidové písně z Prahy* ve sbírce Františka Homolky II. a V *Prachaticích za bránou*. *Lidové písně z okolí Prachatic a šumavského Podlesí* v zápisech sběratelů 19. a 20. století. Současně bylo k tisku připravováno rozměrné heuristické dílo *Průvodce po pramenech lidových písní, hudby a tanců v Čechách*. K vydání je připraven další díl antologie historických záznamů *Plzeňsko v lidové písni* II. Oddělení etnomuzikologie jako jediné pracoviště v republice provádí systematický etnochoreologický a tanečně antropologický výzkum napojený na aktivity Mezinárodní rady pro tradiční hudbu (ICTM–UNESCO). Výrazná je vysokoškolská a středoškolská pedagogická činnost, vedení studentů doktorandského studia, přednášky a semináře v rámci Školy folklorních tradic, popularizační činnost a spolupráce s Českým rozhlasem.

Badatelská činnost pracoviště Brno zahrnuje jak oblast tradiční lidové kultury – duchovní a sociální sféry, tak oblast každodenní kultury v prostředí venkova a města, a to převážně na území Moravy a Slezska a v prostoru jihovýchodní Evropy. Pokračuje vydávání a příprava pramenných a populárně-vědných edic folkloru, byla vydána sbírka *Lidové písně z Podhorácka* II. (M. Toncrová – S. Smutná). Na konferencích a v časopisech byly publikovány studie věnované otázkám kontinuity a diskontinuity etnokulturních jevů různé povahy, významu folklorního hnutí, proměn etnických a kulturních stereotypů, lokální identity (V. Frolcová, A. Navrátilová, J. Pospíšilová, L. Uhlíková, M. Toncrová). Studium každodennosti českých, německých a dalších obyvatel moravské metropole vyústilo v novátorskou publikaci zaměřenou na výzkum dětství německých obyvatel Brna pomocí

metody oral history (J. Nosková – J. Čermáková), připravuje se další kolektivní monografie věnovaná dětství v Brně. Někteří pracovníci se účastní projektu Dějiny Brna (ve spolupráci s Archivem města Brna). V. Frolcová řeší problematiku koled a duchovní písně a mezinárodních kulturních areálů, zejména vazby křesťanského Východu a Západu; s referátem se zúčastnila XV. mezinárodního sjezdu slavistů v Minsku. Historicko-etnologickou analýzu sociálních, religiálních a etnorevitalizačních procesů v jihovýchodní Evropě provádí M. Pavlásek. Problematika migrací se stala námětem panelu na kongresu SIEF v Tartu (J. Nosková a S. Scholl-Schneider). Kulturními dějinami a také dějinami oboru etnologie/národopis se zabývá K. Altman, jehož spis Úvod do studia dějin národopisu na Moravě otvírá řadu připravovaných skript ve spolupráci s Masarykovou univerzitou. Brněnské pracoviště je partnerem Ústavu evropské etnologie Masarykovy univerzity v projektu čerpajícím ze strukturálních fondů EU, který se soustředí na tematické rozšíření a finanční zabezpečení terénního výzkumu studentů a pořádání praktických seminářů (<http://www.phil.muni.cz/wcev>). Spolupráce s MU vyústila také do vydání sborníku o kvalitativním terénním výzkumu (M. Pavlásek – J. Nosková). Cyrilometodějskému výročí byly věnovány studie K. Altmana a A. Zobačové. Pracovníci J. Kosíková a M. Pavlásek se se svými etnologickými dokumenty účastní konferencí a mezinárodních festivalů dokumentárních etnologických filmů. Zpracování filmových dokumentů (ve spolupráci s P. Baranem) vyústilo v účast J. Kosíkové na Musaionfilmu, přehlídce filmů v Muzeu Jana Ámose Komenského v Uherském Brodě (Stoleté vzpomínky. Anežka Zatloukalová (*1908)/ A Hundred Years of Memories /21min.), dalších zahraničních festivalů se zúčastnil M. Pavlásek (režie, námět, střih) s filmem Druhé Vojvodovo: myslet obrazem/35 min. Sbírkotvornou činnost pracoviště provází soustavná archivace a digitalizace archivních materiálů, byla provedena revize a nové uspořádání signatur.

Pracovnice a pracovníci **kabinetu hudební historie** (dále KHH) v roce 2013 pokračovali v základním pramenném výzkumu hudební kultury v českých zemích v období 17. – 18. století, a to zejména v oblasti barokní hymnologie (T. Slavický), chrámové a instrumentální hudby v Praze a v českých zemích (V. Kapsa, M. Freemanová) a tradování operních děl W. A. Mozarta prostřednictvím pražských kopistických dílen (M. Jonášová). Hlavními výsledky dlouhodobě založených výzkumů všech zmíněných kolegyň a kolegů jsou/budou vědecké monografie, z nichž první (tj. dvousvazkový katalog hudebních sbírek Milosrdných bratří M. Freemanové – viz níže) vyšla v letošním roce, další (kolektivní mezioborová edice básnické a hudební sbírky Fr. Bridelia „Jesličky“ z r. 1658) byla odevzdána do tisku a vyjde počátkem r. 2014 a zbývající (tj. knižní monografie o skladateli J. J. I. Brentnerovi V. Kapsy a obsáhlá monografická studie M. Jonášové „Zur Entstehungsgeschichte von Mozarts Don Giovanni“) budou dokončeny a publikovány v průběhu let 2014 – 2015. Hlavním badatelsko-edičním počinem v oblasti dvořákovského výzkumu bylo vypracování notové edice první opery Antonína Dvořáka „Alfred“ z r. 1870 v podobě provozovacích materiálů (orchestrální partitura, klavírní výtah, německé libreto; celkem přes 1000 stran notového textu a cca 30 stran textových příloh), na jejichž přípravě se podíleli zejména J. Gabrielová, J. Kachlík, M. Kratochvílová a H. Matějčková. Jedná se o společný projekt EÚ-KHH a Českého rozhlasu v Praze, jehož prvním plánovaným výstupem je nastudování, nahrávka a koncertní provedení tohoto málo známého díla v roce 2014. Dalším důležitým úkolem je Nové vydání děl Antonína Dvořáka (The New Dvořák Edition, NDE). Jednotlivé tituly jsou pravidelně odevzdávány do tisku průběžně již od roku 2011.

Dlouhodobým úkolem KHH je také pramenný výzkum a ediční projekty v oblasti hudební kultury 1. poloviny 20. století. V roce 2013 se týkaly mj. německojazyčných hudebních institucí v Praze v letech 1920 – 1945 (Deutsche Akademie für Musik und darstellende Kunst).

Kunst, J. Bajgarová), jakož i díla Leoše Janáčka (příprava kritické edice druhého a třetího svazku Janáckových záznamů hudebního a tanečního folkloru, rkp. o rozsahu 1000 stran dokončila a odevzdává do tisku J. Procházková), Otakara Ostrčila (katalog jeho skladeb odevzdala do tisku M. Kratochvílová, vyjde patrně v r. 2014) a Josefa Suka (kritickou edici jeho klavírního cyklu „Životem a snem“ op. 30 připravila a odevzdala do tisku J. Gabrielová, vyjde v r. 2014). J. Bajgarová edičně připravila sborník k 90. narozeninám česko-amerického skladatele Karla Husy, který vyšel koncem r. 2013.

V ústavu jsou zpracovávány dokumentační sbírky a oborové bibliografie, ústav provozuje tři vědecké knihovny, které pracují též pro odbornou veřejnost, vydává tři vědecké časopisy. V roce 2013 vyšly 4 čísla časopisu Český lid, který má od roku 2011 impakt faktor. Dále vyšla 4 čísla časopisu Hudební věda, 49. ročník jediného celostátního hudebně vědného časopisu v ČR s mezinárodním přesahem, citovaného a excerpovaného mj. v databázích Arts & Humanities Citation Index, Current Contents-Arts & Humanities, International Index to Music Periodicals, Music Index a RILM Abstracts of Music Literature a financovaného z největší části z institucionálních prostředků EÚ AV ČR, v.v.i. Ústav publikuje také časopis Historická demografie (2 čísla ročně), který byl v roce 2011 zařazen do seznamu recenzovaných vědeckých časopisů RVVI a v roce 2013 nově zařazen do databáze Scopus. Kabinet hudební historie funguje rovněž jako národní centrála prestižní mezinárodní databáze vědecké muzikologické literatury RILM (Repertoire International de Littérature Musicale). V rámci pedagogické činnosti pracovníci ústavu působí na osmi vysokých školách a ústav má společnou akreditaci na dva doktorské programy v oboru etnologie, a to s FF UK v Praze a FF ZČU v Plzni.

Studovny a badatelný Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i.
Kontakty a úřední hodiny, provoz pro veřejnost

Praha – Na Florenci 3 / SVI – knihovna, studovna (6. patro)
PO, ČT 9–11:30 a 12:30–15:30 h
kopalova@eu.cas.cz / +420 234 612 610

**Praha – Na Florenci 3 / SVI – dokumentační sbírky a fondy (archiv),
pracoviště NAD 901100270**
ČT (+dle dohody) 9–11:30 a 12:30–15:30 h
– viz knihovna, studovna (6. patro)
marcela.suchomelova@seznam.cz / +420 222 828 502
SVI – fotodokumentace (dle dohody)
gergelova@eu.cas.cz / +420 234 612 611
SVI / EM – hudební archiv (dle dohody)
kratochvil@eu.cas.cz / +420 222 828 508

Praha – Puškinovo náměstí 6 / KHH – knihovna, studovna
PO, PÁ 13–16 h
vozkova@imus.cas.cz / +420 220 303 928

Brno – Veveří 97 / knihovna, studovna
PO, ČT 9–17 h; ÚT 9–13 h
skrabalova@iach.cz / +420 532 290 277

Brno – Veveří 97 / dokumentační sbírky (dle dohody)
andrea.zobacova@iach.cz / +420 532 290 274
uhlikova@seznam.cz / +420 532 290 273

1.2. Nejdůležitější výsledky vědecké činnosti

Jana Nosková a Jana Čermáková: "Měla jsem moc krásné dětství." Vzpomínky německých obyvatel Brna na dětství a mládí ve 20. – 40. letech 20. století. / „Ich hatte eine sehr schöne Kindheit.“ Erinnerungen von Brünner Deutschen an ihre Kindheit und Jugend in den 1920er-1940er Jahren. / Brno: EÚ AV ČR, v.v.i. – pracoviště Brno a Statutární město Brno – Archiv města Brna 2013.

Ve dvojjazyčné (česko-publikováno třináct obyvateli Brna německého pomocí metody orální zaměřují na každodenní od 20. let 20. století do roku 2012 byly osoby narozené v současné době žijí v v Brně. Kniha je uvedena se historií Brna, tématem a historické literatuře, kontextem vzniku sbírky pokus o zmapování život dětí v v meziválečném a válečném životopisné medailony respondentů, glosář, uličník, geografický a jmenný rejstřík a černobílé fotografie.

německé) knize je upravených interview s původu. Interview vznikla historie a tematicky se život v multietnickém městě 1945/1946.

nahranych v letech 2009 – letech 1919 – 1935, které v Německu, ve Švýcarsku nebo teoretickou studií zabývající dětství a mládí v etnologické metodou orální historie a rozhovorů. Kniha představuje vzpomínek na každodenní československém velkoměstě období. Součástí knihy jsou

Michaela Freemanová: *Fratrum misericordiae artis musicae collectiones in Bohemia et Moravia reservatae* (Artis musicae antiquioris catalogorum series, vol. 7/1, 7/2), Národní knihovna ČR 2013.

Rozsáhlý soupis hudebních památek uložených ve sbírkách několika klášterů milosrdných bratří vychází jako další díl ediční řady *Catalogus artis musicae in Bohemia et Moravia cultae*. Dvousvazkový katalog volně navazuje na již vydaný katalog hudební sbírky milosrdných bratří z Kuksu, který vytvořila táž autorka a zpřístupňuje tak informace o dalších pramenech vypovídajících o rozvinuté hudební kultuře dotyčného řádu.

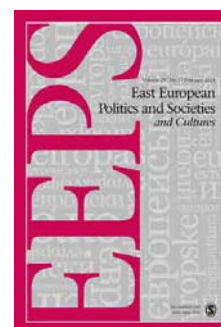
Věra Thořová, Jiří Traxler, Zdeněk Vejvoda: Lidové písně z Prahy ve sbírce Františka Homolky. Studie / kritická edice. 2. díl. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. 2013.

Písňová sbírka libeňského učitele Františka Homolky (1885–1933) představuje základní pramen z oboru městského folkloru v českých zemích. Obsahuje přes tři a půl tisíce záznamů písní a říkadel z různých regionů a lokalit Čech z první třetiny 20. století, je svým rozsahem a časovým rozpětím sběru srovnatelná se sbírkou Erbenovou. V letech 1904–1929 Homolka sběratelsky pokryl také oblast do té doby zcela opomíjenou – Prahu a její periferie. Zahrnuje: legendy, balady a kramářskou epiku, koledy ad.

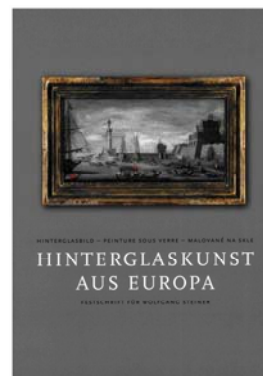
Hana Červinková: The Kidnapping of Wrocław's Dwarves: The Symbolic Politics of Neoliberalism in Urban East-Central Europe. i. East European Politics and Societies./i., 2013, Roč. 27, č. 4, s. 743-756. ISSN 0888-3254. \n<http://eep.sagepub.com/content/current>
Publikované výsledky výzkumu zaangažované antropologie a městské politiky neoliberalizmu ve Wroclavi v zahraničním časopise s impakt faktorem
 Spolupracující subjekt: University of Lower Silesia, Wrocław; Syracuse University, State University of New York at Brockport

Zaangažovaná antropologie a městská politika neoliberalizmu ve střední Evropě. Výzkum polské Vratislavi. Předmětem projektu je výzkum současných změn v politice středoevropských měst na příkladu polské Vratislavi. Základní otázkou je, jak město ve své politice hospodářského rozvoje využívá marketingu, v němž klíčovou roli hraje historické a kulturní dědictví, jak město manipuluje kolektivní kulturní pamětí, která se k místu vztahuje. Výzkum je uskutečňován společně se zahraničními studenty. Publikací je studie k tématu v časopisu s impakt faktorem.

Luboš Kafka: Volkstümliche Hinterglasbilder aus der Slowakei in: Hinterglasbild - Peinture Sous Verre - Malované na skle. Spolupracující subjekt: Kunstsammlungen und Museen Augsburg.

Studie se zabývá slovenskou lidovou malbou na skle, která patří ke svěbytným a vysoce originálním variantám lidového malířství. Podává vývoj slovenských podmaleb z území západního, středního a východního Slovenska. Vychází přitom zvláště z podmaleb, které jsou dochovány ve sbírkách českých muzeí (např. Národního muzea v Praze).

Marta Toncrová, Silva Smutná: Lidové písně z Podhorácka II. Třebíčsko, Hrotovicko, Moravskobudějovicko a Jemnicko. Třebíč : Muzeum Vysočiny Třebíč; Brno : Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i. Praha - pracoviště Brno, 2013. Kritická edice, monografie.

institute.

V osmi tematických celcích je uvedeno 284 písní. Písně byly vybrány z dosud neotištěných rukopisných pramenů uložených ve fondech brněnského akademického pracoviště a dále ze starších tisků a regionální literatury. Rovněž je připojeno několik písňových záznamů ze současných výzkumů Regionálního pracoviště tradiční lidové kultury při Muzeu Vysočiny Třebíč a materiály z muzejního a státního archivu i ze soukromých zdrojů. Tato mimořádná publikace, která je první rozsáhlou tištěnou sbírkou lidových písní z uvedené oblasti, je zdrojem písňového materiálu pro odbornou i širokou veřejnost, pro aktivity místních folklorních skupin, pro školy a jiné kulturní a výchovné

Bajgarová, J. (ed.): K otázkám monografického pojetí skladatelské osobnosti a výkladu jejího díla. K 90. narozeninám skladatele a dirigenta Karla Husy. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. 2013. 208 s., ISBN 978-80-87112-73-1

Sborník příspěvků z konference konané v Praze 23. - 24. 9. 2011 na téma, jak psát monografie o českých skladatelích 20. století a jak analyzovat jejich díla. Dále příspěvky a dokumenty k životu a dílu česko-amerického skladatele a dirigenta Karla Husy (1921).

1.3. Domácí ocenění zaměstnanců pracoviště

Výroční cenu nakladatelství Vyšehrad v kategorii původních prací za rok 2012 udělilo nakladatelství Vyšehrad Alexandře Navrátilové za publikaci *Namlouvání, láska a svatba* v české lidové kultuře a bylo předáno na Mezinárodním veletrhu Svět knihy v Praze, 15. 5. 2013.

Autorka předkládá etnologický obraz tradičních sfér intimity a objektivizace lásky a dělby rolí mužů a žen a oslovuje tak i současný společenský diskurs o významu svatby a manželství v dnešním světě. Kniha je vybavena odkazovým aparátem, seznamem literatury, cizojazyčným resumé a bohatou obrazovou přílohou.

Zabývá se milostnými vztahy zachovanými v paměti kultury tradičního, převážně vesnického prostředí. Na základě širokého pramenného materiálu z 19. a počátku 20. věku z území Čech, Moravy a Slezska dokládá, jak tyto vztahy prolínaly životem v představách, obyčejích a obřadech, v písních i zábavách a propůjčovaly české lidové tradici nezaměnitelný charakter.

1.4. Další specifické informace o pracovišti

V roce 2013 řešil ústav RVO ve schválené struktuře. Podklady pro hodnocení RVO byly odevzdány AR AV ČR v září 2013. Vedle RVO bylo v roce 2013 řešeno dalších dvanáct projektů mimorozpočtového financování, z toho tři financované z GA ČR, jeden z TA ČR a jeden ze strukturálních fondů, jeden ze 7. Rámcového programu EU COST a jeden z programu EU pro střední Evropu.

1.5. Seznam titulů vydaných na pracovišti

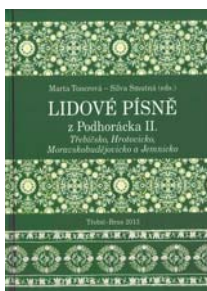

Nosková, J., Čermáková, J., „Měla jsem moc krásné dětství“. Vzpomínky německých obyvatel Brna na dětství a mládí ve 20.–40. letech 20. století / „Ich hatte eine sehr schöne Kindheit.“ Erinnerungen von Brünnern Deutschen an ihre Kindheit und Jugend in den 1920er-1940er Jahren. Brno: EÚ AV ČR, v.v.i. 2013.

Věra Thořová – Jiří Traxler – Zdeněk Vejvoda, Lidové písně z Prahy ve sbírce Františka Homolky. Studie / kritická edice. 2. díl. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. 2013.

V letech 1904–1929 Homolka sběratelsky pokryl také oblast do té doby zcela opomíjenou – Prahu a její periferie. Zahrnuje legendy, balady a kramářskou epiku, koledy ad.

Toncrová, M. – Smutná, S. (eds.): Lidové písně z Podhorácka II. Třebíčsko, Hrotovicko, Moravskobudějovicko a Jemnicko (se Silvou Smutnou). Třebíč – Brno 2013, Muzeum Vysočiny Třebíč a Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. 2013.

Tato mimořádná publikace, která je první rozsáhlou tištěnou sbírkou lidových písní z uvedené oblasti, je zdrojem písňového materiálu pro odbornou i širokou veřejnost, pro aktivity místních folklorních skupin, pro školy a jiné kulturní a výchovné instituce.

Bajgarová, J. (ed.): K otázkám monografického pojetí skladatelské osobnosti a výkladu jejího díla. K 90. narozeninám skladatele a dirigenta Karla Husy. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. 2013. 208 s., ISBN 978-80-87112-73-1

Sborník příspěvků z konference konané v Praze 23. - 24. 9. 2011 na téma, jak psát monografie o českých skladatelích 20. století a jak analyzovat jejich díla. Dále příspěvky a dokumenty k životu a dílu česko-amerického skladatele a dirigenta Karla Husy (1921).

Nosková J., Pavlásek, M. (eds): Když výzkum, tak kvalitativní!

Serpentinami bádání v terénu. Brno: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i., a Ústav evropské etnologie FF MU; 2013. 152 s. ISBN 978-80-210-6480-5; ISBN 978-80-87112-75-5

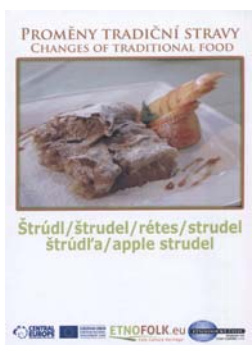
Ambicí sborníku "Když výzkum, tak kvalitativní. Serpentinami bádání v terénu" editorů Michala Pavláška a Jany Noskové je snaha porozumět současným epistemologickým podobám sociálních věd opírajících se o

kvalitativní výzkum. Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference vypovídá také mnohé o tom, jak vzniká etnografická (sociologická, historická) znalost. Leitmotivem knihy je pokus vyrovnat se s vlastní pozicí badatele v interakci se zkoumaným prostředím. Publikace ve svém záběru shrnuje reflexe střetávání badatele s nástrahami terénního výzkumu prováděného kvalitativními technikami vytváření dat – zúčastněným pozorováním, různými typy rozhovorů, vedením výzkumného deníku – či se zkoumáním biograficky laděných témat.

Otčenášek, J. Jak uvařit etnofolk. Partneři projektu. Praha: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. CD, Elektronický dokument.

Dokumentární film "Jak uvařit Etnofolk. Partneři projektu" představuje jednotlivé účastníky mezinárodního grantového projektu ETNOFOLK a ukazuje příklady materiálů a dat, které jsou do portálu Etnofolk začleněny. Úvodní komentář se natáčel v Etnologickém ústavu AV ČR, v. v. i. v Praze za účasti vybraných zaměstnanců, další části filmu se odehrávají v Ústavu etnologie SAV v Bratislavě, v Univerzitě Mateje Bela v Banské Bystrici, v Etnologickém ústavu CHV Maďarské akademie věd a v Ústavu slovinského národopisu ZRC Slovinské akademie věd. Zmíněné instituce jsou ve filmu představeny (historie, hlavní směry bádání) a zaznívají také detailní informace o oblasti jejich zapojení do projektu ETNOFOLK. Délka filmu je 58:52 min.

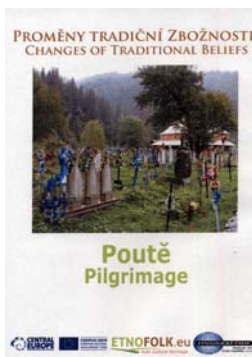

Otčenášek, J., Hrdá, J. Proměny tradiční stravy.

Štrúdl/štrudel/rétes/strudel/štrúdl'a/apple strudel. Praha :

Etnologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. CD, Elektronický dokument.

Dokumentární film "Proměny tradiční stravy", který vznikl v rámci mezinárodního grantového projektu ETNOFOLK, se zaměřuje na jeden vybraný populární fenomén středoevropské kuchyně – jablečný závin (štrúdl), jeho původ, proměny a krajové formy. Odborný komentář o této problematice pronáší Assis. Prof. Dr. Maja Godina Golija z Institutu za slovensko narodopisje ZRC-SAZU z Mariboru. Ve filmu je také prezentován pracovní postup při přípravě jihomoravské varianty tohoto moučníku PhDr. Juditou Hrdou z Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i. Délka filmu je 28:59 min.

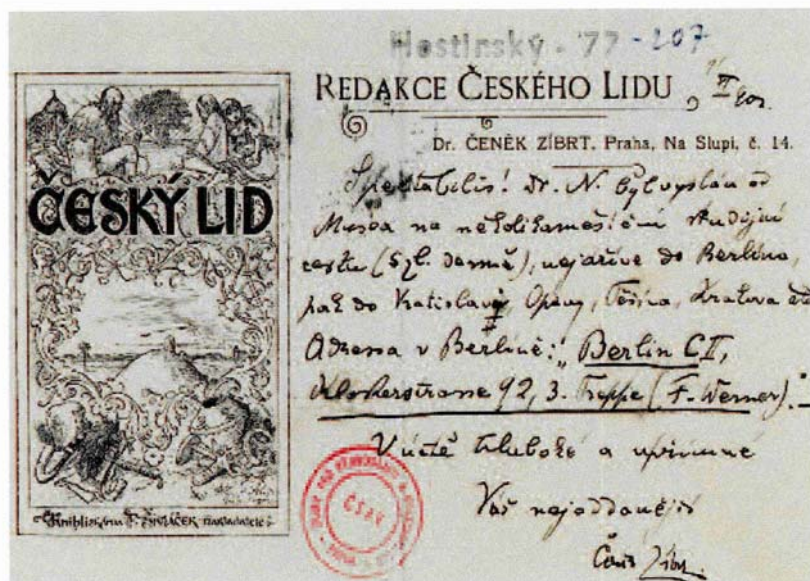

Otčenášek, J., Holubová, M. Proměny tradiční zbožnosti. Poutě. Praha:

Etnologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. CD, Elektronický dokument.

Dokumentární film "Proměny tradiční zbožnosti", který vznikl v rámci mezinárodního grantového projektu ETNOFOLK, prezentuje současnou podobu vybraných poutí – tradiční poutní místo Mátraverebély Szentkút v Maďarsku (poutě se zde konají téměř bez přerušení od 13. stol.) a nové poutní místo Litmanová (zjevení Panny Marie se datuje do roku 1990) na Slovensku. Úvod filmu obsahuje odborný komentář PhDr. Markéty Holubové, Ph.D. z Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i. o proměnách tradiční zbožnosti ve střední Evropě od konce 18. století. Film je dlouhý 34:03 min.

1.6. Vydané tituly – periodika

Dopisnice (Redakce Českého lidu, dr. Čeněk Zíbrt) – z osobního fondu O. Hostinský (sign.LXXII//207).

Český lid. Etnologický časopis (ISSN 0009-0794)

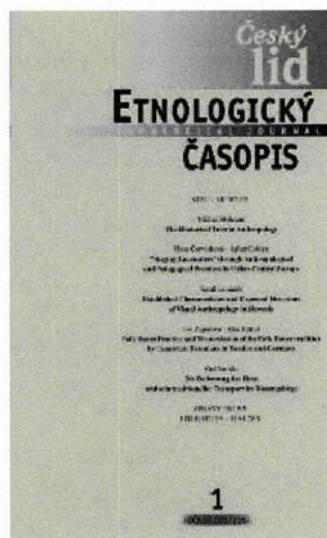
šéfredaktor PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Časopis založený v roce 1891 slouží jako publikační platforma pro metodicky i tematicky různě orientované proudy etnologického studia v souladu s oborovými trendy ve vysokoškolských a vědeckých institucích. Prezentuje výsledky vědecké práce domácích i zahraničních badatelů v oborech historické etnologie, folkloristiky, etnomuzikologie, evropské etnologie, kulturní/sociální antropologie a řady příbuzných disciplín.

Časopis je indexován a abstraktován v předních mezinárodních databázích zaměřených na humanitní a sociální vědy (Scopus, ERIH). Od roku 2008 je zahrnut v databázích společnosti Thomson Reuters v rámci ISI Web of Knowledge – Web of Science (Journal Citation Reports – Social Science Edition) a má přidělen impaktní faktor (IF).

Časopis vychází čtyřikrát ročně v nákladu 500 kusů na jedno číslo. Rozsah ročníku je 512 stran ve formátu B5, příspěvky jsou přijímány v češtině, slovenštině a všech světových jazycích s preferencí angličtiny. Hlavní náplní časopisu jsou vždy původní anonymně recenzované vědecké studie (Stati/Articles), každé číslo obsahuje zprávy o odborných konferencích, seminářích, výstavách atd. (Zprávy/News) a recenzní oddíl (Literatura/Reviews). Časopis řídí dvoučlenná redakce za dohledu redakční rady a International Advisory Board.

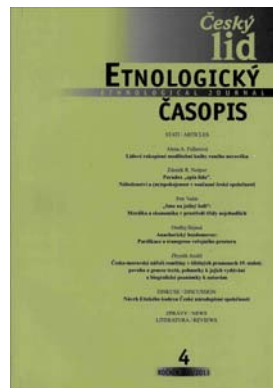
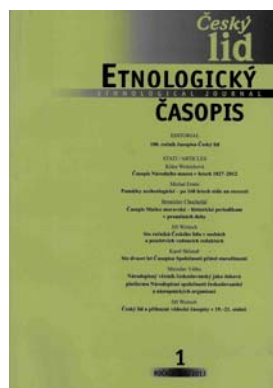
Aktuální obsah časopisu, archiv starších čísel a další informace jsou dostupné na samostatných internetových stránkách <http://ceskylid.avcr.cz/>.

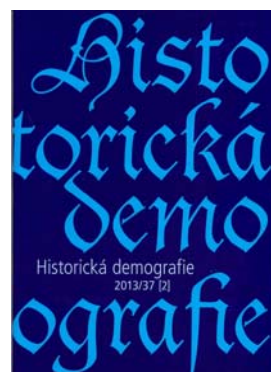
1. Český lid : Etnologický časopis, ročník 100, č. 1-4, 512 s., ISSN 0009-0794
čtyřikrát ročně

2. Historická demografie, ročník 37, č. 1-2, 210 s., ISSN 0323-0937
dvakrát ročně

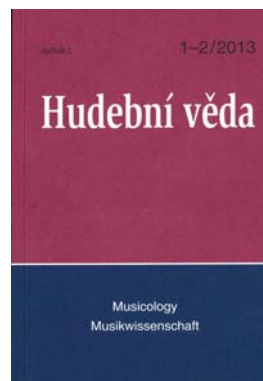
3. Hudební věda, ročník 50, ISSN 0018-7003
čtyřikrát ročně

Časopis, který vychází od roku 1967, otiskuje původní empirické a teoretické studie z oboru historické demografie, dějin a historické antropologie rodiny a populačního myšlení. Prostřednictvím zpráv a recenzí informuje o historickodemografickém výzkumu a bádání v příbuzných oborech v České republice. Časopis je indexován a abstraktován v předních mezinárodních databázích zaměřených na humanitní a sociální vědy (Scopus, ERIH), všechny příspěvky procházejí anonymním recenzním řízením.

Hudební věda je centrálním periodikem oboru. Vychází od roku 1964 a je věnována rozměrnějším původním muzikologickým pracím českých i zahraničních badatelů. Stejně též tematice oblasti, na které se časopis soustavně zaměřuje, se týkají především dějinného a současného stavu hudební tvorivosti v českých zemích se zvláštním zřetelem k mezinárodnímu kontextu. Odbornou úroveň časopisu včetně procedury lektorování příspěvků garantuje redakční rada a International Advisory Board. Hudební věda je zařazena či indexována v databázích CEJSH, ERIH, International Index to Music Periodicals, Music Index, RILM Abstracts of Music Literature, Scopus a Web of Science.

1.7. Odborné expertizy

1/ Návrh nominace dudácké hudební kultury v Plzeňském kraji pro zápis do krajského seznamu nemateriálního kulturního dědictví.

Zadavatel: Plzeňský kraj prostřednictvím Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech

Výsledek: Zápis dudácké hudební kultury v Plzeňském kraji (plánován na rok 2014).

2/ Posudek žádosti o zápis Běhu o Barchan v Jemnici do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

Zadavatel: MK ČR

Výsledek: Posudek žádosti o zápis Běhu o Barchan v Jemnici do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

3/ Traditional Čičmany ornaments.

Zadavatel: Ústav etnológie SAV - Slovenský národopis

Výsledek: Oponentský posudek rukopisu studie.

4/ Informační systém o rodinách imigrantů ze třetích zemí v České republice.

Zadavatel: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Technologická agentura ČR

Výsledek: Datová matice terénního výzkumu, popis vzorku, možnosti vytváření panelu k výzkumu integrace cizineckých skupin.

2. Vzdělávací činnost

2.1. Účast pracoviště na terciárním vzdělávání (uskutečňování bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů)

Bakalářský studijní program

1/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Historická antropologie lesa
přednášky

2/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Literatury jihovýchodní Evropy II, Literatury jihovýchodní Evropy III.
přednášky, cvičení, vedení prací, komise SZZK

3/ Západočeská univerzita v Plzni
předmět: Antropologie tradiční vesnice I, Antropologie tradiční vesnice II, Národy a etnika Evropy
přednášky, cvičení, vedení prací, učební texty, komise SZZK

4/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Antropologie Evropy
přednášky, vedení prací, komise SZZK

5/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem
předmět: Úvod do etnografie a folkloristiky I, Úvod do etnografie a folkloristiky II, Kulturně historická antropologie I, Kulturně historická antropologie II
přednášky, cvičení, vedení prací, komise SZZK

6/ Univerzita Pardubice
předmět: Historické vědy – České dějiny; seminář k bakalářským pracím
cvičení

7/ Univerzita Pardubice
předmět: Antropologie města
přednášky, vedení prací

8/ Fakulta filozofická, Západočeská univerzita v Plzni
předmět: Etnická mapa Evropy
přednášky, cvičení, vedení prací, učební texty

9/ State University of New York at Brockport
předmět: Urban Research Seminar: Experiencing the New Europe
cvičení, vedení prací, učební texty

10/ University of Lower Silesia
předmět: Field Research Seminar; Program: Culture and Education
cvičení

11/ Syracuse University
předmět: The Culture and Politics of Reconciliation
přednášky, cvičení

12/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
předmět: Periodický tisk jako pramen etnologických bádání
přednášky, vedení prací

13/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
předmět: Migrace do jihovýchodní Evropy
přednášky, vedení prací

14/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
předmět: Úvod do etnomuzikologie
přednášky

15/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
předmět: Psaní odborného textu; Terénní výzkum; Tramping jako subkultura
přednášky, cvičení, vedení prací

16/ HAMU Praha
předmět: Lidový tanec v prostoru a v čase
cvičení

17/ HAMU Praha
předmět: Lidová taneční kultura v historickém kontextu
přednášky

18/ Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií
předmět: Percepce hudební tvorby
přednášky, vedení prací

19/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Seminář novější hudby
cvičení, vedení prací

Magisterský studijní program

20/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Literatury jihovýchodní Evropy v komparativní perspektivě II.
Literatury jihovýchodní Evropy v komparativní perspektivě III.
Areálové a evropské kontexty literatur jihovýchodní Evropy II.
Areálové a evropské kontexty literatur jihovýchodní Evropy III.
přednášky, cvičení, vedení prací

- 21/ Západočeská univerzita v Plzni
předmět: Etnografie a historická antropologie, Etnické procesy v bývalém SSSR
přednášky, cvičení, vedení prací, učební texty, účast na SZK
- 22/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Historická antropologie lesa
přednášky
- 23/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem
předmět: Kulturně historická regionalistika, dokumentace památek
vedení prací, komise SZK
- 24/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Urbánní antropologie II.
přednášky, vedení prací
- 25/ Syracuse University
předmět: Independent Studies
vedení prací
- 26/ HAMU Praha
předmět: Taneční antropologie I.
přednášky
- 27/ HAMU Praha
předmět: Taneční antropologie II.
cvičení
- 28/ Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norsko
předmět: Movement of Past and Present
přednášky, cvičení
- 29/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Evropská etnomuzikologie
přednášky
- 30/ New York University Prague
předmět: Music History IV
přednášky
- 31/ Masarykova univerzita, Filozofická fakulta
předmět: Životní příběh a etnologie
přednášky, cvičení
- 32/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Kritika hudebního zápisu a ediční techniky; Aktuální otázky muzikologického výzkumu
přednášky, cvičení, vedení prací

33/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Metodologické problémy hudební vědy; Seminář hudby 19. – 20. století
přednášky, cvičení, vedení prací

34/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Komorní hudba v 19. století (Franz Schubert)
přednášky, cvičení, vedení prací

35/ VŠE Praha, Fakulta podnikohospodářská
předmět: Multikulturní Evropa, kulturní diplomacie
přednášky

Doktorský studijní program

36/ Univerzita Karlova, Filozofická fakulta
předmět: Doktorský program Historické vědy - Etnologie
přednášky, cvičení, vedení prací, členství v oborové radě

37/ Západočeská univerzita, Fakulta filozofická
předmět: Studijní program historické vědy – etnologie
přednášky, cvičení, vedení prací, členství v oborové radě

38/ HAMU Praha
předmět: Vybrané otázky taneční antropologie
přednášky, vedení prací

39/ University of Lower Silesia
předmět: Studijní program Pedagogika, předmět Anthropology in Education
přednášky, vedení prací

40/ Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem
předmět: Program Historické vědy, historická regionalistika
přednášky, vedení prací

2.2. Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání (středoškolská výuka)

Akce: Středoškolská odborná činnost
Škola: Gymnázium Jindřicha Šimona Baara, Domažlice
Popis činnosti: Jana Nosková: přednáška oral history – metoda kvalitativního výzkumu

Akce: Středoškolská odborná činnost
Škola: Pražská konzervatoř, hudebně-dramatické oddělení
Popis činnosti: Z. Vejvoda, výuka předmětu Jevištní pohyb – lidový tanec

2.3. Vzdělávání veřejnosti

Škola: Škola folklorních tradic akreditovaná Ministerstvem školství ČR, organizuje NIPOS – ARTAMA

Popis činnosti: D. Stavělová - přednášky a praktické semináře zaměřené na lidovou taneční kulturu.

L. Tyllner - přednášky z hudební teorie a sběratelství lidové písně

3. Vědečtí pracovníci, DSP, spolupráce s VŠ, vzdělávání

Forma vědeckého vzdělávání

	Počet absolventů v r. 2013	Počet doktorandů k 31.12.2013	Počet nově přijatých v r. 2013
Doktorandi (studenti DSP) v prezenční formě studia	1	4	1
Doktorandi (studenti DSP) v kombinované a distanční formě studia	0	12	0
Celkem	1	16	1
- z toho doktorandů ze zahraničí	0	0	0

Forma výchovy studentů pregraduálního studia

Celkový počet bakalářů	0
Celkový počet diplomantů	0
Počet pregraduálních studentů podílejících se na vědecké činnosti ústavu	10

Vědecké a vědecko-pedagogické hodnosti pracovníků ústavu

	Věd. hodnost nebo titul		Vědecko-pedagog. hodnost	
	DrSc., DSc.	CSoc., Ph.D.	profesor	docent
Počet k 31.12.2013	0	32	2	5
- z toho uděleno v roce 2013	0	1	0	1

Pedagogická činnost pracovníků ústavu

	Letní semestr 2012/2013			Zimní semestr 2013/2014		
Celkový počet odpřednášených hodin na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	428	376	56	512	334	20
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v bakalářských programech	21	10	1	21	10	1
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v magisterských programech	15	7	1	14	6	1
Počet pracovníků ústavu působících na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	15	13	9	17	10	9

Vzdělávání středoškolské mládeže

	Pololetí ve škol. roce 2012/2013		Pololetí ve škol. roce 2013/2014	
Počet odpřednášených hodin	100		68	
Počet vedených prací (např. SOČ)	0		0	
Počet organizovaných/spoluorganizovaných soutěží	0	0	0	0

Spolupráce ústavu s VŠ ve výzkumu

	Pracoviště AV příjemcem		Pracoviště AV spolupříjemcem	
Počet projektů řešených v r. 2013 společně s VŠ (grantové/programové)	0	1	0	1
Počet pracovníků VŠ, kteří mají v ústavu pracovní úvazek	0		2	
Počet pracovníků ústavu, kteří mají na VŠ pracovní úvazek	5		0	

4. Mezinárodní spolupráce pracoviště

1. Počet konferencí s účastí zahraničních vědců (pracoviště jako pořadatel nebo spolupořadatel)	6
2. Počet zahraničních cest vědeckých pracovníků ústavu	62
- z toho mimo rámec dvoustranných dohod AV ČR	51
3. Počet aktivních účastí pracovníků ústavu na mezinárodních konferencích	46
- počet přednášek přednesených na těchto konferencích	41
- z toho zvané přednášky	33
- počet posterů	1
4. Počet přednášejících na zahraničních univerzitách	2
5. Počet členství v redakčních radách mezinárodních časopisů	8
6. Počet členství v orgánech mezinárodních vědeckých vládních a nevládních organizací (společnosti, komitety)	12
7. Počet přednášek zahraničních hostů v ústavu	5
8. Počet grantů a projektů financovaných ze zahraničí	3
- z toho z programů EU	3

4.1. Projekty komunitárních programů EU

1/ Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe

Akronym: ETNOFOLK

Typ: Central Europe

Koordinátor: EÚ AV ČR, v.v.i.

Řešitel: Jaroslav Otčenášek

Částka v EUR: 33465

Rok ukončení: 2014

2/ Remaking Eastern Borders in Europe: a network exploring social, moral and material relocations of Europe's Eastern Peripheries

Druh spolupráce: 7. Rámcový program Evropské komise

Akronym: COST

Typ: 7 FP

Koordinátor: Department of Social Anthropology, Manchester University

Řešitel: Sarah Green / Zdeněk Uherek

Částka v EUR: 0

Rok ukončení: 2013

3/ Rozvoj spolupráce a zvyšování výzkumných kompetencí v síti etnologických institucí

Druh spolupráce: jiné

Typ: Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Koordinátor: Masarykova univerzita

Řešitel: Jana Pospíšilová

Částka v EUR: 36000

Rok ukončení: 2014

4.2. Mezinárodní projekty

1/ COST - Vytváření hranic

Typ aktivity: Výzkum

Koordinátor: Manchester University

Spoluřešitelé: 21

2/ Etnofolk

Typ aktivity: Aplikovaný výzkum, zpřístupňování sbírkových fondů

Koordinátor: EÚ AV ČR, v.v.i.

Účastnické státy: ČR, SR, Maďarsko, Slovinsko, Rakousko

Spoluřešitelé: 5

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

3/ Kolové tance v 19. století

Typ aktivity: Konference, semináře, dílny, sborníky z konferencí

Koordinátor: Prof Egil Bakka, University Trondheim

Účastnické státy: Norsko, Anglie, Litva, Německo, Rumunsko, USA

Spoluřešitelé: 14

4/ Etnicita a malé národy Sibiře

Typ aktivity: výzkumný a vědecký

Koordinátor: Prof. D. Funk, PhDr. F. Bahenský

Účastnické státy: Česká republika, Rusko

Spoluřešitelé: 4

5/ Editace a zpřístupnění dokumentů z osobního fondu Otakara Hostinského, 1847 – 1910 ad Programme blanc (BLAN), NT09_534559, Formalisme esthétique en Europe centrale/FORMESTH 2009-2012, Paris-IV Sorbonne - Editace a zpřístupnění dokumentů z osobního fondu Otakara Hostinského, 1847 – 1910

Typ aktivity: vědecký

Koordinátor: Mgr. Marcela Suchomelová, prof. Xavier Gamshe

Účastnické státy: ČR, Francie

Spoluřešitelé: 2

4.3. Akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spoluorganizátor

1/ Nová emigrace z České republiky po roce 1989 a návratová politika

Pořadatel: Senát Parlamentu ČR

Účastníků: 200, z toho 150 zahraničních

Významná prezentace: Stanislav Brouček, Úvodní referát: Nová emigrace z České republiky po roce 1989 a návratová politika; Zdeněk Uherek, Řízené migrace po roce 1989.

2/ Praha město národnostních menšin

Pořadatel: Magistrát hlavního města Prahy, Dům národnostních menšin

Účastníků: 320, z toho 80 zahraničních

Významná prezentace: Zdeněk Uherek, Národnostní menšiny v kontextu současných evropských trendů; Stanislav Brouček, Vietnamci jako národnostní menšina; Jana Pospíšilová, Michal Pavlásek, Češi v Srbsku.

3/ Konference ČSHV: Duchovní hudba / Hudba po roce 1989 / Hudba slovanské vzájemnosti

Pořadatel: Česká společnost pro hudební vědu / Etnologický ústav AV ČR / Národní muzeum České muzeum hudby

Účastníků: 50, z toho 9 zahraničních

Významná prezentace: Lubomír Tyllner

4/ Workshop Metody a praxe vizuální a audiovizuální dokumentace v terénním výzkumu 1. - 2., 4. 10. 2013

Pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. a Ústav evropské etnologie FF MU v rámci projektu Rozvoj spolupráce a zvyšování výzkumných kompetencí v síti etnologických institucí (OP vzdělání pro konkurenceschopnost).

Místo konání: Ústav evropské etnologie FF MU Brno a EÚ AV ČR, Veveří 97, 1. - 2., 4. 10. 2013

Počet účastníků: 10, z toho 1 ze zahraničí

Významná prezentace: 1. dokument M. Pavlásek (režie, námět, kamera, střih): Druhé Vojvodovo: myslet obrazem/35 min.;

2. dokument J. Kosíková (režie, námět) Stoleté vzpomínky. Jan Nitka (*1906)/21 min.

5/ Etnofolk – portál o tradicích a lidové kultuře; Konference o proměnách tradiční lidové zbožnosti

Pořadatel: UMB Banská Bystrica, 7.–9. 10. 2013

7. 9. 2014 – Konference o proměnách tradiční zbožnosti

8. 9. 2014 – Workshop o dobrých praktikách udržování lidových tradic

9. 9. 2014 – Meeting projektu

ETNOFOLK

Účastníků: 45/z toho 38 zahraničních

Významná prezentace: Jaroslav

Otčenášek, Matěj Kratochvíl, Markéta Holubová

6/ Etnofolk – portál o tradicích a lidové kultuře; Konference o historii a proměnách tradiční stravy střední Evropy

Pořadatel: Etnologický ústav, středisko humanitních věd Maďarské akademie věd, Univerzita Matěje Bela, Budapest 19.–20. 4. 2013

19. 4. 2013 – Konference o historii a proměnách tradiční stravy střední Evropy

20. 4. 2013 – Meeting projektu ETNOFOLK

Účastníků: 35/ z toho 28 zahraničních

Významná prezentace: Ludmila Kopalová, Judita Hrdá

4.4. Návštěvy zahraničních vědců

Prof. Pauline Lipman Ph.D., ředitelka Centra pro spolupráci a spravedlivost ve vzdělávání na University of Illinois-Chicago, USA

Prof. Dmitrij Funk, etnologie, vedoucí oddělení Sibiře a Severu prestižního ruského akademického pracoviště, Institut etnologiji i antropologiji RAN, Ruská federace

Doc. Vladimír Penčev, nejvýznamnější bulharský bohemista a etnolog, spolupráce na společném meziakademickém projektu, příprava společné publikace, Institut za etnologija i folkloristika s Etnografičen muzej BAN, Bulharsko

Prof. Oskar Elschek, muzikologie / etnomusikologie, Universität Sien, Rakousko / Slovensko

Prof. Lubomír Chalupka, muzikologie, FF Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko
James Wyness, muzikologie, University of Aberdeen, Velká Británie

Prof. Dragana Radoičić, ředitelka Etnologického ústavu SAN, Srbská akademie věd, Srbsko

Prof. Gero Fischer, specialista v oboru slavistická jazykověda, v oblasti studia etnických menšin a migračních procesů, vizuální antropologie, Institut für Slawistik, Universität Sien, Rakousko

Jun.-Prof. Dr. Sarah Scholl-Schneider, specialista v oblasti studia reemigrací, kulturních transferů, transformačních procesů ve východní Evropě a vzpomínkové kultury, Institut für Film-, Theater- und empirische Kulturwissenschaft, Johannes-Gutenberg-Universität Mainz, Německo

Prof. Grazyna Ewa Karpińska, Ph.D., významná specialista a vedoucí pracovnice, obor antropologie města, fotografie jako dokument minulosti, Katedra etnologii i antropologii kulturowej, Univerzita Lodž, Polsko

Prof. PhDr. Marta Botíková, CSc., Vedoucí pracovnice, významná osobnost slovenské etnologie a kulturní antropologie, specialista v oblasti etnických studií a rodinných vztahů, Katedra etnológie a muzeológie FiF UK Bratislava, Slovensko

Prof. PhDr. Zuzana Beňušková, CSc., významná osobnost slovenské etnologie, specialista v oblasti sociální a regionální kultury, religiozity, antropologie města a vizuální antropologie, Katedra etnológie a folkloristiky FiF UKF Nitra, Slovensko

Dr. Miloš Luković, specialista v oboru srovnávacích studií historie práva na Balkáně a valašské kolonizace, Balkanološki institut SANU, Bělehrad, Srbsko

Dr. Lydia Michel, Janáčkovská studia, Texas Christian University, USA

Doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc., předsedkyně Národopisné spoločnosti Slovenska, mezinárodně uznávaná specialista v oboru folkloristická studia, Katedra etnológie a muzeológie FiF UK Bratislava, Slovensko

Dr. Marina Michajlovna Valencova, specialista v oboru etnolingvistika, Institut slavjanoveděnijskij Ruskoj akademii nauk, Moskva, Rusko

Mgr. Malgorzata Michalska, Ph.D., specialista v oboru etnická studia, antropologie náboženství, současný folklor, Katedra etnologii i antropologii kulturowej, Uniwersytet Wrocławski, Polsko

Mgr. Margita Jágerová, Ph.D., specialista v oblasti folklorního hnutí, rodinné obřady, etnologie dětství, Katedra etnológie a folkloristiky FiF UKF Nitra, Slovensko

4.5. Aktuální meziústavní dvoustranné dohody

1/ Instytut slawistyki PAN, Polsko

téma spolupráce: slovesný folklor, slavistika

2/ Institut za etnologija i folklor s Etnografičen muzej BAN, Bulharsko

téma spolupráce: etnické procesy, folkloristika, slavistika

3/ Etnografski institut, Srbska akademija nauka i umetnosti (SANU), Beograd

téma spolupráce: Transformace společnosti, migrace; pořádání konferencí a publikace

4/ Inštitut za narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, Slovinsko

téma spolupráce: Etnické procesy, folklorní vztahy

5/ Akademie der Wissenschaften und der Literatur Mainz, Německo

téma spolupráce: Nové souborné vydání děl A. Dvořáka

6/ Ústav hudobnej vedy SAV, Bratislava, Slovensko

téma spolupráce: Hudební historie, etnomuzikologie, etnochoreologie

7/ Institute for Musicology, Hungarian Academy of Science, Budapešť, Maďarsko

téma spolupráce: Hudební historie, etnomuzikologie, etnochoreologie

8/ Muzikološki Inštitut, Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti (ZRC SAZU), Ljubljana, Slovinsko

téma spolupráce: Hudební historie

9/ Muzikološki institut, Srbska akademija nauka i umetnosti (SANU), Beograd

téma spolupráce: Hudební historie, etnomuzikologie

10/ Phonogramm-Archiv der Akademie der Wissenschaften Sien, Rakousko

téma spolupráce: Etnomuzikologie, digitalizace historických památek lidové hudby

11/ Deutsches Volksliedarchiv, Freiburg i.Br., Německo

téma spolupráce: Tradiční hudba, archivy lidových písní

5. Popularizační činnost

1/ Zdeněk Vejvoda: S Plzeňáky za folklorem a Špalíček lidových písní

Aktivita: Hudební cyklus o tradiční lidové kultuře v programu Českého rozhlasu Plzeň (v roce 2013 celkem 34 dílů po 30 minutách)

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Český rozhlas Plzeň

Místo a datum: Plzeň

2/ Zdeněk Vejvoda: Folklorní okénko

Aktivita: Hudební cyklus o tradiční lidové kultuře v programu rádia Proglas (v roce 2013 celkem 9 dílů po 60 minutách)

Hlavní pořadatel: Rádio Proglas

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Praha, pravidelně středy od 16 hodin

zvukový archiv: <http://www.proglas.cz/audioarchiv>

3/ O hraní, milování, smrti a čarování

Aktivita: Námět, choreografie a režie celovečerního hudebně-tanečního pořadu

Hlavní pořadatel: F scéna Brno

4/ Výchovné koncerty

Aktivita: Prezentace historických lidových písní

Hlavní pořadatel: Školská zařízení

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: V průběhu celého roku 2013

5/ Tajemství Vánoc: Zpěvy, obchůzky a koledování

Aktivita: Námět, choreografie a režie celovečerního vánočního pořadu

Hlavní pořadatel: Národní muzeum – České muzeum hudby

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: V průběhu celého roku 2013

6/ Cyklus pořadů k výročí Karla Weisse

Aktivita: Výstupy v cyklu rozhlasových pořadů

Hlavní pořadatel: Český rozhlas

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: V průběhu celého roku 2013

7/ Svatá Hora u Příbrami jako významné poutní místo barokní doby

Aktivita: Přednáška pro veřejnost 1h.

Hlavní pořadatel: Muzeum Podřipska

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Roudnice nad Labem, 29. 4. 2013

8/ Projekt zpřístupňování kramářských tisků / prezentace pracoviště Historické etnologie v Praze

Aktivita: Prezentace EÚ AV ČR, v. v. i.

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Literární kavárna Nakladatelství Academia

Místo a datum: Praha, 21. 11. 2013

9/ Prezentace prací Etnologického ústavu ve výloze prodejny Academia

Aktivita: Prezentace knižních publikací

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: Prodejna Academia, SSČ AV ČR, v.v.i.

Místo a datum: listopad, prosinec 2013

10/ Tradiční vánoce

Aktivita: Přednáška pro veřejnost 1h.

Hlavní pořadatel: Odbor kultury Místního úřadu Zeleneč

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Zeleneč, 14. 12. 2013

11/ Den otevřených dveří v rámci Týdne vědy a techniky

Aktivita: Prezentace a projekce etnologických filmových dokumentů z let minulých i současných z dokumentačních sbírek a fondů (archivu) SVI EÚ AV ČR, v.v.i.

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: -

Místo a datum: Zasedací a konferenční místnost ÚČL AV ČR, v.v.i., 7. 11. 2013

12/ Den otevřených dveří v rámci Týdne vědy a techniky

Aktivita: Celodenní cyklus přednášek a prezentací pro veřejnost, doplněný živými i reprodukovánými hudebními ukázkami a zakončený podvečerním komorním koncertem z díla zapomenutého skladatele Camillo Horna

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: -

Místo a datum: Knihovna a další prostory KHH, Puškinovo nám. 9, 6. 11. 2013

13/ Hudební a přírodní motivy v tvorbě akademického malíře Jindřicha Bajgara (1913–1991)

Aktivita: Výstava v knihovně Kabinetu hudební historie od 29. 5. (vernisaž s přednáškou a komorním koncertem) – 28. 6. 2013

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Spolupořadatel: -

Místo a datum: Knihovna a přilehlé prostory KHH, Puškinovo nám. 9, Praha 6, 28. 6. 2013

Etnologický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., Kabinet hudební historie zve na výstavu *Hudební a přírodní motivy v tvorbě akademického malíře Jindřicha Bajgara (1913 Klimkovice/Ostrava – 1991 Praha)*, která připomíná letošní 100. výročí narození významného rodáka ze slezských Klimkovic, člena Sdružení umělců slezských i Svazu československých výtvarných umělců a dlouholetého výtvarného pedagoga na středních a vysokých školách v Krnově a Ostravě. Výstava bude otevřená do 28. června 2013 v pracovní dny, nejlépe po osobní domluvě na tel. 220 303 928.

14/ Liturgický rok na pražském svatojakubském kůru ve vzpomínkách a dokumentech - PhDr. Tomáš Slavický, Ph.D.

Aktivita: Cyklus 52 hodinových hudebních a vzdělávacích pořadů pro ČRO 3 Vltava, založený na původním pramenném výzkumu a zpřístupňující unikátní zvukové dokumenty ze 70. – 90. let 20. století

Hlavní pořadatel: Český rozhlas - Vltava

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Leden – prosinec 2013

15/ Mezinárodní letní škola staré hudby Valtice

Aktivita: Lektorská činnost, řízení letní školy, přednášky

John Dowland, Danze e baletti, poslechové semináře.

Spoluorganizátor: PhDr. Michaela Freemanová, CSc.

Hlavní pořadatel: Město Valtice

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: červenec 2013

16/ 21. Haydnovy hudební slavnosti

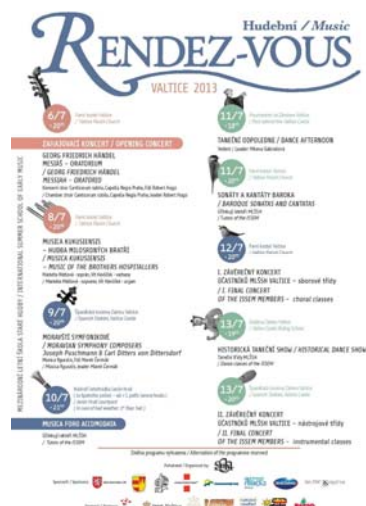
Aktivita: PhDr. Michaela Freemanová, CSc., dramaturgie,

podíl na organizaci, příprava programové brožury

Hlavní pořadatel:

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Jižní Plzeňsko 13. - 22. 9. 2013

Haydnovy hudební slavnosti jsou nejdéle trvající přehlídkou staré hudby v České republice. Festival vznikl zejména jako připomínka na první profesionální angažmá mladého Josepha Haydna u hrabat z Morzinu na zámku v Dolní Lukavici na jižním Plzeňsku v letech 1757-61.

Dramaturgii festivalu už tradičně připravila muzikoložka a publicistka PhDr. Michaela Freemanová.

V letošním roce se Haydnovy hudební slavnosti soustředí na dvě velká výročí našich hudebních

dějin - Jana Křtitele Vaňhala (1739-1813), jehož symfonie připravily půdu pro zájem o Haydnovu tvorbu v Anglii a Vojtěch Jírovce (1763-1850), jehož skladby byly pod Haydnovým jménem vydávány v Paříži a jenž se v Anglii zasloužil o Haydnovo vřelé přijetí ve vysokých společenských kruzích. Program nezapomene ani na vynikajícího alžbětinského loutnistu a skladatele Johna Dowlanda (1563-1626). A konečně ani na Ferdinanda Maxmiliána Morzina, prvního Haydnova zaměstnavatele, od jehož smrti uplyne letos 250 let.

17/ Den s Janem Křtitelem Vaňhalem

Aktivita: PhDr. Michaela Freemanová, CSc., spolupráce na 24hodinovém programovém cyklu Den s Janem Křtitelem Vaňhalem, ČRO 3 Vltava

Hlavní pořadatel: ČRO 3 Vltava

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Praha, 20. 8. 2013

18/ Pod ochranou sv. Cecilie

Aktivita: Čtyřdílňý cyklus pořadů pro ČRO 3 Vltava k výročí britského skladatele Benjamin Brittena (1813–1976), spolupřipravila PhDr. Michaela Freemanová, CSc.

Hlavní pořadatel: ČRO 3 Vltava

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Praha, 2013

19/ Hudba Jana Dismase Zelenky pro Svatý týden

Aktivita: PhDr. Václav Kapsa, Ph.D., Hudba Jana Dismase Zelenky pro Svatý týden, dvoudílný rozhlasový pořad pro ČRO 3 Vltava

Hlavní pořadatel: ČRO 3 Vltava

Spolupořadatel: : Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Praha, březen 2013

20/ Mezinárodní Duškova pěvecká soutěž hudební mládeže

Aktivita: PhDr. Milada Jonášová, Ph.D., Příprava mezinárodní Duškovy pěvecké soutěže hudební mládeže (Mozartova obec v ČR ve spolupráci se Sächsische Mozart-Gesellschaft, Praha 11. 5. 2013) a příprava koncertu vítězů v Praze na Bertramce 5. 10. 2013

Hlavní pořadatel: Mozartova obec v ČR ve spolupráci se Sächsische Mozart-Gesellschaft

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Místo a datum: Praha 11. 5. 2013 a 5. 10. 2013

21/ Mariánská úcta ve středních Čechách

Aktivita: Mezioborová konference; Prohlídka Svaté Hory; Koncert (Pavel Šmolík s orchestrem)

Hlavní pořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i. , Státní oblastní archiv v Praze

Spolupořadatel: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie na Svaté Hoře, Příbram

Místo a datum: Příbram-Svatá Hora, 31. 10. - 1. 11. 2013

22/ přednáška Mgr. Jana Nosková, Ph.D: Paralelní společnosti? – Česko-německé soužití ve 20. - 40. letech 20. století ve vzpomínkách německých obyvatel Brna

Aktivita: projekt Odlišné jazyky – společné dějiny

Hlavní pořadatel: Moravská zemská knihovna

Spolupořadatel: Ackermann-Gemeinde, Conditio humana, o.s., a Centrum občanského vzdělávání Masarykovy univerzity

Místo a datum: 22. 10. 2013, Brno

23/ Karel Altman

Popis aktivity: Seriál o hostinských zařízeních

Hlavní pořadatel: Český rozhlas Brno

Spolupořadatel: -

Datum a místo konání akce: 12 pokračování

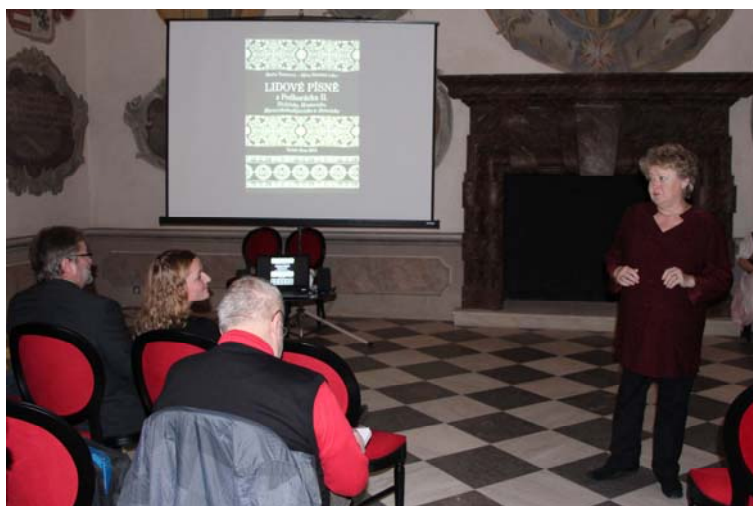
24/ Přednáška Marty Toncrové o lidové písni na Podhorácku

Popis aktivity: Prezentace knihy Lidové písně z Podhorácka II. s koncertem.

Hlavní pořadatel: Muzeum Vysočiny Třebíč

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Datum a místo konání akce: 17. 12. 2014

25/ Masopust v lidové tradici

Popis aktivity: Rozhovor

Hlavní pořadatel: Rádio Petrov

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Datum a místo konání: 7. 2. 2014 18,30

26/ Prezentace publikace A. Navrátilová: Namlouvání, láska a svatba

Popis aktivity: Přednáška a diskuse, moderátor Ant. Přidal

Hlavní pořadatel: Knihkupectví Barvič

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Datum a místo konání: 14. 2. 2013

27/ Historie.cs, téma Věrná láska zvítězila

Popis aktivity: Diskusní pořad

Hlavní pořadatel: Česká televize, program 2

Spolupořadatel: Etnologický ústav AV ČR, v. v. i.

Datum a místo konání: 19. 3. 2014

6. Odborné aktivity a popularizační činnost projektu Etnofolk

Projekt ETNOFOLK, Budapest 19.–20. 4. 2013

7. 9. 2014 – Konference o historii a proměnách tradiční stravy střední Evropy

9. 9. 2014 – Meeting projektu ETNOFOLK

Konference o historii a proměnách tradiční lidové stravy ve střední Evropě, která proběhla v rámci pravidelných půlročních projektových zasedání, se zaměřila na jednu z možná trochu podceňovaných oblastí tradičního stravování a přípravy pokrmů – na současnou reflexi. Ve středu zájmu proto nestála jen historie venkovského lidového stravování, ale také současné pojetí a dnešní náhled na lidovou kuchyni a pracovní postupy při vaření včetně vybraných případových studií. Mezi hlavními tématy, které v přednáškách objevily, tak byly např. proměny stravovacích zvyklostí a jídelníčku obcí v okolí Prahy v době meziválečného Československa, pastevectví a zpracování ovčího mléka na středním Slovensku a ve slovinských Alpách vzhledem k dnešku včetně propagace a prodej potravin v rámci agroturistiky, exkurz do historie a současnosti slovinské varianty gibanice (region Prekmurje), inovace současné moderní kuchyně s tradičními inspiracemi, pojetí marketingu potravinářských výrobků s důrazem na lokální příslušnost v maďarském prostředí apod.

Za Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. vystoupily se svými příspěvky PhDr. Ludmila Kopalová a PhDr. Judita Hrdá.

Druhý den pak byl věnován projektovému meetingu a zasedání steering committee.

Projekt ETNOFOLK, Banská Bystrica 7.–9. 10. 2013

7. 9. 2014 – **Konference o proměnách tradiční zbožnosti**

8. 9. 2014 – **Workshop o dobrých praktikách udržování lidových tradic**

9. 9. 2014 – **Meeting projektu ETNOFOLK**

Konference o proměnách tradiční zbožnosti proběhla za účasti předních odborníků na problematiku lidové zbožnosti, poutnictví, lidového výtvarného umění s náboženskou tematikou apod. Konference byla zaměřena na oblast zemí střední Evropy a kromě klasické lidové tradice z období 18.–19. století se řada přednášejících zaměřila i stav v době současné či nedávno minulé (20. století). Mezi hlavní témata patřilo pojetí kalvinismu a současného náhledu na maďarskou etnickou identitu, problematika tradiční mariánské zbožnosti, reflexe tradiční zbožnosti v zemědělských pracích, vztah etnomedicíny a lidové víry, náboženská symbolika užívaná ve výzdobě lidového nábytku a nádobí, náboženský rozměr profesních písní (horníci) apod. Z Etnologického ústavu AV ČR, v.v.i. vystoupili: PhDr. Markéta Holubová, Ph.D a PhDr. Matěj Kratochvíl Ph.D.

Další den proběhl workshop zaměřený na do příklady dobré praxe v rámci udržování lidových tradic v současné střední Evropě. Řada pracovníků z praxe seznámila účastníky workshopu se zkušenostmi s využíváním lidových tradic v dnešním světě. Referáty vcelku pěkně ukázaly až nečekaně široké možnosti v oblasti práce s lidovou kulturou a velké rezervy, které soukromé firmy, orgány státní správy a samosprávy stále mají.

Třetí den pak byl věnován projektovému meetingu a zasedání steering committee.

Výlet mezi tradiční chutě

Gobova juha

Ingredients:

másto
1 střední cibule
2 stroužky česneku
250 g hub
2 menší mrkve
1 brambora
1,5 l vody
1 lžička mleté sladké papriky
1 lžička mleté pálivé papriky
sůl, mletý pepř, libeček,
petrželová nat
250 ml smetany ke šlehání
1 lžice hladké mouky

Postup:

V hrnci rozpustíme másto, vsypeme nakrájenou cibuli a česnek. Osmahneme, aby cibule zeskovala, přisypeme mleté papriky a za stálého míchání restujeme. Zalijeme 2 dcl vody, promícháme a vsypeme na nakrájené houby a necháme 2-3 minuty duhat. Pak přisypeme brambory a mrkvi a zalijeme horkou vodou. Bylinky nasekáme a polovinu vhodíme do polévky. Dochutíme solí a pepřem a vaříme 10 minut. Do šlehačky vmícháme hladkou mouku a po deseti minutách vmícháme do polévky. Za občasného míchání vaříme dalších 10 minut. Před servírováním posypeme zbylými bylinkami.

Mushroom soup

Ingredients:

butter
1 medium size onion
2 cloves of garlic
250 g mushrooms
2 smaller carrots
1 potato
1,5 l water
1 spoon ground sweet paprika
1 spoon ground hot paprika
salt, ground pepper, lovage, parsley
250 ml whipping cream
1 spoon fine flour

Method:

Melt the butter in the pot, add the chopped onion and garlic. Fry onion until golden, then add ground paprika and fry while stirring. Add 2 dcl of water, stir and pour on the sliced mushrooms. Braise for 2-3 minutes. Then add potatoes, carrots and boiling water. Chop the herbs and add half of them to the soup. Add salt and pepper and boil for 10 minutes. Garnish with the rest of the herbs before serving.

Project No: 3CE296P4

Project partners:

Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i.
(Institute of Ethnology of the Academy of Sciences of the Czech Republic, v.v.i.)
Na Florencii 3/1420
110 00 Praha 1
Czech Republic (Lead Partner)

Inštitút sociálnych a kultúrnych štúdií Fakulty humanitných vied,
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
(Institute of social and cultural studies of the Faculty of Humanities,
Matej Bel University in Banská Bystrica)
Cesta na amfiteáter 1
974 01 Banská Bystrica
Slovakia

Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied
(Institute of Ethnology of Slovak Academy of Sciences)
Klemensova 19
813 04 Bratislava
Slovakia

Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi
Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet
(Institute of Ethnology, Research Centre for the Humanities,
Hungarian Academy of Sciences)
Országház uca 30
1014 Budapest
Hungary

Inštitút za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega
centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti
(Institute of Slovenian Ethnology of Scientific Research Centre
of the Slovenian Academy of Sciences and Arts)

Novi trg 2
1000 Ljubljana
Slovenia

AIP Beroun s.r.o.
Talichova 807
266 01 Beroun
Czech Republic

Etnofolk

Portal into a Timeless World

Výlet mezi tradiční chutě

Tradiční kuchyně zemí střední Evropy je bohatá, pestrá a často plná překvapení. V dnešním spěchu a v kultuře silického trendu rychlého stravování často zapomínáme na to, jak skvěle může chutnat kuchyně našich babiček. Přitom to nemusí zabrat moc času a obvykle to není ani drahé. Radi bychom vás proto pozvali na malý výlet do světa středoevropské lidové kuchyně...

A trip into traditional tastes

The traditional cuisines of Central European countries are rich, diverse and often full of surprises. In the haste of today and in a culture of with a growing fast food trend we often forget how tasty the cuisine of our grandmothers can be. In fact it does not take much time, and is usually not expensive. We would therefore like to invite you on a little trip into the world of Central European folk cuisine...

www.etnofolk.eu

www.etnofolk.eu

Houbový kuba

Ingredients:

1 hrst sušených hub nebo
½ kila čerstvých hub
250 g krup
2 plátky másla
1 cibule
2-3 stroužky česneku
sůl, kmín

Postup:

Sušené houby namočíme alespoň na hodinu do studené vody, aby nabobtnaly. Kroupy propereme v sítu pod tekoucí vodou, pak je prolijeme vroucí vodou a dáme vařit v poměru 1 díl krup na 3 díly osolené vody. Cibuli nakrájíme nadrobno a na másle ji necháme zeskovalat. Přidáme scezené a pokrájené houby, sůl, kmín a dusíme do měkka. Kroupy scezíme, proplačneme a promícháme je s houbami a utřeným česnekem. Kubu můžeme krátce zapéct.

Groats with mushrooms

Ingredients:

1 handful of dried mushrooms
or 500 g of fresh mushrooms
250 g groats
2 slices of butter
1 onion
2-3 cloves of garlic
salt, cumin

Method:

Soak dried mushrooms in cold water for at least an hour so they swell. Wash groats in a sieve, run boiling water through them and cook (groats: salted water = 1:3). Fry finely chopped onion on butter until golden. Add drained and chopped mushrooms, salt, cumin and braise until soft. Drain groats, wash them and mix them with mushrooms and garlic. After this step you can grate the whole dish for a little while

Gulyás

Ingredients:

1 kg brambor
650 g cibule
4-5 stroužky česneku
800 g hovězí kýžky nebo plece
½ až 1 chilli papričky/feferonky
1 klobása
2-3 papriky
3 rajčata
15 dkg slaniny
celerová nebo petrželová nat
pepř celý i mletý
2 lžice mleté papriky sladké a pálivé, sůl

Postup:

Nakrájenou cibuli osmahneme na slanine a sádlo do sklovata. Přidáme na větší kostky nakrájené maso. Podusíme a zaprášíme paprikou. Přidáme feferonku, pepř a osolíme. Druhé na středním plameni ve vlastní šťávě a potom podléváme vroucí vodou. Po 75 minutách přilijeme cca 2 litry horké vody a přidáme nakrájené brambory a 2-3 snitky natě svázané niti – na konci vaření vyjmout. Vaříme na mírném ohni, asi po 15 min přidáme nakrájenou papriku a klobásu. Po 10 min. přidáme rajčata a pak prolisovaný česnek, případně dolijeme vodu. Vaříme ještě 5-7 min.

Goulash

Ingredients:

1 kg potatoes
650 g onion
4-5 cloves of garlic
800 g shin of beef or beef shoulder
½ or 1 chilli pepper/hot pepper
1 sausage
2-3 paprikas
3 tomatoes
15 dkg bacon
celery leaves or parsley
whole or ground pepper
2 spoons of ground paprika (both, sweet and hot), salt

Method:

Fry the finely chopped onion on bacon and fat until golden. Add bigger pieces of meat. Braise and add paprika. Then add hot pepper, pepper and salt. Braise on medium heat in its own juice, then baste with boiling water. After 75 minutes add 2 l of boiling water and add the diced potatoes and 2-3 celery sprigs or parsley tied together with a thread (which is supposed to be removed when the meal is finished). Boil on low heat, after 15 minutes add chopped paprika and sausage. After another 10 minutes add tomatoes and crushed garlic, add water if necessary. Boil for another 5-7 minutes.

Demikát

Ingredients:

125 g bryndzy
1 větší cibule
1 l vody
125 g hladké mouky
1 vejce
½ másla
100 ml smetany
sladká paprika, kmín mletý
250 g brambor/staršího chleba/halušek

Postup:

Demikát je možné připravit s haluškami, bramborami, nebo opečeným chlebem. Nadrobno nakrájenou cibuli osmažíme za stálého míchání na másle spolu s paprikou a kmínem. Přidáme se smetanou zamíchanou bryndzu, případně brambory a zalijeme vodou. Vaříme cca 30 minut. Potom přidáme haluškovici (vodu od vaření halušek). Pokud jsme nepřidali halušky, ani brambory, přidáme opečený chléb.

Sheep cheese soup

Ingredients:

125 g bryndza (sheep cheese)
1 big onion
1 l water
125 g fine flour
1 egg
½ butter
100 ml cream
sweet paprika, ground cumin
250 g potatoes/old bread/halušky (potato dumplings)

Method:

You can make demikát with potato dumplings, potatoes or toasted bread. Fry the finely chopped onion on butter with paprika and cumin. Add bryndza mixed with cream, and if you want to make this dish with potatoes, then add them along with water. Cook for 30 minutes. Then add haluškovica (water from cooking the potato dumplings). In case you didn't add potato dumplings or potatoes, you can add toasted bread.